

NR. 67 EFTERÅR 2015

K
I
N
A
B
L
A
D
E
T

KINABLADET

udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 250 kr.

Kinabladet er medlem af Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:
Flemming Poulsen (ansvarshavende)
efpou@vip.cybercity.dk
Thøger Christensen, Jesper Hansen, Christer Kold Lindholm, Pia Sindbjerg og Henrik Strube.

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.

Vedtægter, indmeldelse og abonnements-tegning ved henvendelse til sekretariatet.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Pia Sindbjerg
pia.sindbjerg@gmail.com

Sekretariat:
Dansk-Kinesisk Forening
c/o Helle Willum Jensen
Voldmestergade 38 2100 København Ø
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Merkur Bank 8401 1278623

Mødegruppen:
Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@lic-mail.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@gmail.com

Medlemskontingent:
Enkeltmedlemmer 250 kr.
Parmedlemmer 310 kr.
Pensionister og studerende 150 kr.
Pensionistpar 210 kr.
Kollektivt medlemskab 380 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri

KINABLADET NR. 67

Klapjagt på forsvundne embedsmænd.....	3	Kinas ældre på danske plejehjem – i Kina	15
Byplan uden byplanlægning	4	Onkel Xi – en moderne kinesisk ledertype.....	18
Frog, anmeldelse af roman af Mo Yan	7	Kinesisk kunstner strandet i Japan.....	20
Vejen til frihed: Et visum til Shanghai	8	Ri chang sheng huo	22
Fængslingen af feministerne ændrede alt	10	Dansk-Kinesisk Forenings arrangementer	Bagsiden
Højhastighedstog i kamelernes fodspor	12		

Forsiden

Karakoram hovedvej, der forbinder Kina med Pakistan, er en del af såvel den gamle som den nye silkevej. Sammen med en ny maritim silkevej skal den nye silkevej over land knytte Kina tættere til Europa. Læs artiklen Højhastighedstog i kamelernes fodspor. (Foto: Maria Ly via Flickr).

Kina i samarbejde med Interpol

KLAPJAGT PÅ 100 FORSVUNDNE EMBEDSMÆND

Præsident Xi Jinpings nye våben i kampen mod korruption: Operation Sky Net

Af Flemming Poulsen

INTERPOL LAUNCHES GLOBAL DRAGNET FOR 100 CHINESE FUGITIVES

Li Huabo var blandt de første, der blev fanget i nettet, da præsident Xi Jinpings nye våben i kampen mod korruption blev taget i brug den 23. april 2015 med betegnelsen *Operation Sky Net*. Starten på den nye kampagne blev markeret med et billede i China Daily af alle 100 „mest eftersøgte“, stillet til rådighed af den øverste antikorrupsionsmyndighed, The Central Commission for Discipline Inspection.

Det er en stort anlagt klapjagt på de hundrede mest eftersøgte embedsmænd og andre, der ifølge de kinesiske myndigheder er flygtet til udlandet for at undgå at blive straffet for korruption, bestikkelse, svindel med offentlige midler, magtmisbrug eller andre strafbare gerninger. Desuden beskyldes de for ved hjælp af lyssky forbindelser, fx ulovlige banker, at have overført millionformuer til udlandet.

Operation Sky Net er en udbygning af Operation Fox Hunt, der i 2014 fik 500 flygtede embedsmænd og andre til at vende hjem til Kina. Samtidig beslaglages tre milliarder yuan (3,2 mia. kroner). Nogle af de flygtede overgav sig frivilligt til politiet mod at få en mildere straf. Mens Fox Hunt som hovedregel var en sag, som politiet og de kinesiske myndigheder tog sig af, er Sky Net et samarbejde mellem en specialenhed, der tager sig af korruption, den kinesiske Nationalbank, der bl.a. overvåger overførsel af penge til udlandet, og ikke mindst Interpol. Denne internationale politistyrke er før blevet brugt, men kun for at finde enkeltpersoner. Nu udsendte den kinesiske afdeling af Interpol arrestordre mod de 100 „mest eftersøgte“.

De kinesiske myndigheder har oplyst, at flere end de 100 personer, der har fået deres billeder og data offentliggjort verden over, er i politiets søgelys.

Udsnit af billedet, der blev bragt i China Daily af de 100 mest eftersøgte embedsmænd og andre, der er flygtet til udlandet efter at være beskyldt for korruption og andre forbrydelser.

Flygtet til Singapore

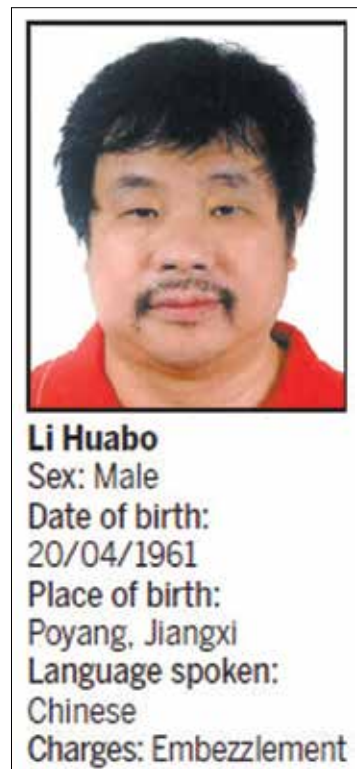
Den 54-årige Li Huabo – billedet til højre, der er fra China Dailys billeder af de mest efterlyste – flygtede sammen med sin familie til Singapore i januar 2011 fra en stilling som afdelingschef i Poyang amts finansbureau i provinsen Jiangxi. Han var blevet beskyldt for bedrageri til 94 mio. yuan (95 mio. kroner), en fjerdedel af amtets årlige indtægter.

Som embedsmand havde han tjent 3.000 yuan om måneden, men han havde også ifølge de kinesiske myndigheder sin egen virksomhed som forretningsmand. Han handlede med kul, bomuld og kunstgødning og havde et rejsebureau. Desuden havde han aktier i et olieraffineri.

Hele hans familie fik permanent opholdstilladelse i Singapore.

I Singapore blev han, efter et tip fra kinesisk politi via Interpol, idømt 15 måneders fængsel for at have modtaget skjulte penge. Han nægtede at have begået noget ulovligt.

Da han havde udstået sin straf, ophævede Singapore familiens permanente opholdstilladelse og kontaktede Beijings politi, der hentede ham i lufthavnen. Hvad der er sket med ham siden, vides ikke.

BYPLAN UDEN BYPLANLÆGNING

Efter 35 år med ekstrem byvækst kom i 2014 den første reelle urbaniseringsplan fra øverste instans i den kinesiske regering. Planen skal give byvæksten retning, styring og stabilitet, men de helt store udfordringer om finansiering, miljø og rettigheder er ikke løst. Og byplanen mangler fuldstændig en forståelse af betydningen for byplanlægning, skriver artiklens forfatter.

Af Niels Bjørn

Urbaniseringsplanen 2014-20 blev offentliggjort i foråret 2014 og har fået stor opmærksomhed. Da planen ikke er oversat, og jeg desværre ikke læser kinesisk, har jeg i stedet læst, hvad forskellige analytikere har skrevet om planen. Artiklen her baserer sig derfor på andenhåndskilder.

Planen opstiller et mål om fortsat byvækst, så 60 pct. af den kinesiske befolkning bor i byer i 2020. Logikken bag ønsket om fortsat byvækst handler om, at vækst af byerne sættes lig økonomisk vækst. På 35 år er økonomien vokset eksplosivt. Det samme er byerne. Og det ligger lige for at tænke, at det er tilflytning til byer-

ne, som har skabt økonomisk vækst og en ny middelklasse.

Men flere analytikere peger på, at det er en misforstået årsagsforbindelse og derfor en forfejlet strategi, at fortsat byvækst vil skabe fortsat økonomisk vækst. Denne er skabt i økonomiske frizoner, som Deng Xiaoping definerede. Zonerne muliggjorde udenlandske investeringer, hvilket førte til arbejdspladser og dermed til byvækst. Kritikerne peger altså på, at en plan, der alene bygges på at samle mange mennesker i bebyggede områder, skaber økonomisk vækst, risikerer at slå fejl.

Det handler om arbejdspladser. Hvis de ikke er der – og de kommer først med investeringer udefra – så

kommer der ingen økonomisk vækst.

Planen kalder på behovet for en ny slags urbanisering, der fokuserer på at gøre byerne bedre for mennesker. At planen nævner såvel miljømæssige som sociale udfordringer, ses som tegn på, at de samfundsmæssige konsekvenser af urbanisering og vækst er ved at rodfæste sig i det politiske system. Men selv om analysen er udført med forståelse for de reelle problemer, står det desværre anderledes til med løsningsforslagene.

Over hele verden cirkulerer fotos af et gulgråt Beijing, der er ved at gå til i smog, med forureningspartikler langt over sundhedsskadelige grænser. Urbaniseringsplanen kalder på et behov for en mere styret byplanlægning, som kan sikre grønnere byer, hvor mennesker ikke dør af at indånde luften.

Fra mit perspektiv er det en helt nødvendig indsats, men en indsats, som kun lader sig gøre, hvis det politiske system er villigt til at gøre op med den måde, byplanlægning praktiseres og finansieres på i dag, og det melder planen desværre ikke noget om. I den kinesiske byplanlægningspraksis ligger ganske mange ben-spænd for at kunne opnå de ønskede resultater.

Udsprede og uplanlagte byer
Problemerne strækker sig dybt. Når Beijing er ved at gå til i smog i dag, skyldes det, at byen med 21 millioner indbyggere er spredt ud over et så stort område, at det kræver uforholdsmæssig megen transport at komme fra et sted til et andet, og at den meste transport foregår i bil.

Byen vokser som de amerikanske sprawl-byer, hvor det er bilens og vejenes logik, som er de styrende byplanprincipper, og med masser af øde land mellem byggerierne.

De gamle hutongkvarterer i Beijing har en skala, der passer til menneskets størrelse. De er udformet på måder, der understøtter livet mellem husene og udgør med deres former kinesisk kultur, som hastigt er ved at forsvinde. (Foto: Niels Bjørn).

Skal forureningen nedbringes, er der behov for fortætning og for udviklingen af den kollektive trafik. Og det foreslår planen ikke.

Fejlslutningen ligger i, at Urbaniseringsplanen mangler at erkende det grundlæggende problematiske i, at byerne udvikles efter ét princip alene, nemlig den økonomiske væksts princip.

Lønnen for de embedsmænd, som har med byernes udvikling at gøre, afhænger af, hvorvidt de formår at tiltrække developere, som ønsker at bygge, og virksomheder, som ønsker at placere sig i byen. Det giver nemlig grundlejeindtægter og arbejdspladser. Derfor er det den klump jord, som den enkelte developer ser sig lun på, som bebygges, og ikke den jordlod, som ud fra en byplanmæssig betragtning ville være den mest hensigtsmæssigt at få udviklet. Samtidig lover kommunen at forbinde den nye klat bebyggelse med veje, og på den måde sker udbygningen af byerne i ekstrem grad uden overordnet retning og sans for, at funktionsblanding, høj tæthed og god kollektiv transport er afgørende elementer for at få en kæmpeby til at fungere uden at gro til i forurening.

Kedelige, identitetsløse byer

Den intense luftforurening er en direkte afledt effekt af den måde, byerne udvikles på. En anden bivirkning er, at når byerne udvides og udvikles uden samlet planlægning, bliver de uhyggeligt kedelige, opdelt og usammenhængende. Det bliver vanskeligt at få lokalmiljøer til at vokse frem i de nye bebyggelser, for byggeriet understøtter meget sjældent byliv. Mellem husene og mellem klumperne af byggeri er rummet derfor fattigt og uplanlagt. Alt for meget af de nye byer udgøres af sære „ikke-steder“, uden kultur og uden liv. Set med mine øjne er det en potentiel kulturel kæmpekatastrofe, som lurder under den manglende omhu for byplanlægning. I 2013 besøgte jeg en række af de kinesiske storbyer for at iagttage livet i henholdsvis nye og gamle bykvarterer. Jeg ledte efter spor af liv.

Mine iagttagelser overgik desværre

mine allerværste forventninger. Mens de gamle kinesiske bykvarterer sumede af liv, interaktion mellem mennesker og i deres rumlige logik muliggjorde udlevelsen af kinesisk kultur på alle mulige måder, var de nye kvarterer fattige på liv og byliv, tomme og døde steder, hvor mennesker bor, ikke steder, hvor lokalmiljøer kan vokse frem.

De fleste nye byer i Kina bygges efter principper, der andre steder i verden forlængst har vist sig at blive de værste, fremmedgørende bymiljøer og sociale ghettoområder. Det er kæmpe boligblokområder, hvor mennesker hverken kommer i kontakt med andre eller får mulighed for at opnå ejerskab til og tilknytning til områderne. Ud af det opstår ensomhed, fremmedgjorthed, identitetsløshed og kulturel fattigdom.

Det er en reel, menneskelig og kulturel katastrofe af enormt omfang, at de storbyer, som kineserne migrerer til, hastigt er ved at udslette de kinesiske bysamfunds rumlige logik og erstatte det med identitetsløse, mo-

dernistiske byer, der levner meget ringe levevilkår for mennesker og ingen mulighed for fremvækst af bykultur og byliv.

Uheldigvis foreslår urbaniseringsplanen den fortsatte nedrivning af det, som i planen kaldes barakbyer, men som ofte er de gamle bykvarterer, der er rige på kultur og på lokalsamfund og identitet, selv om de nogle gange er i en ringe fysisk stand. Katastrofen er, at da urbaniseringsplanen ikke forholder sig til, hvilke typer af byplanlægningsprincipper der skaber en god by, og hvilke der ikke gør, er der overhængende fare for, at de gamle kvarterer fortsat erstattes af de fattigste former for by.

Byernes underklasse

Urbaniseringsplanen nævner en række andre temaer omkring social spænding og rettigheder. Eksempelvis foreslås det, at langt flere migrantarbejdere end i dag skal kunne opnå byhukou, dvs. opnå rettigheder som bybo og få adgang til eksempelvis velfærdsydelse, skole og sundheds-

Borger i Chongqing ser til, mens byen hastigt udbygges med broer og bygninger. (Foto: Niels Bjørn).

væsen. Sagen er, at migrantarbejdere kun i ganske få tilfælde opnår byhukou der, hvor de flytter til. De har ingen adgang til sociale boliger, ingen krav på hospitalshjælp eller pension i byerne. Deres børn har ikke krav på skolegang i byerne, men må ofte blive hjemme i landsbyerne, hvor de opdrages af bedsteforældre.

De manglende rettigheder harmonerer ikke med, at der siden 1980 fra centralt hold er blevet opfordret kraftigt til, at landboer tager til produktionscentrene i byerne for at arbejde. Det har mange millioner som bekendt gjort og dermed muliggjort de økonomiske fremskridt for landet. Men de fleste har ikke opnået rettigheder i produktionscentrene og udgør i praksis en meget omfattende underklasse i byerne.

Reelt er det denne underklasse af fattige og rettighedsløse migrantarbejdere, som har muliggjort den voldsomme økonomiske vækst i Kina. 200-250 millioner findes der af dem, og byer som Beijing og Shanghai udnytter groft, at de er så attraktive steder, at de ikke behøver give migrantarbejderne rettigheder. Andre

byer er til gengæld begyndt at se muligheder i tilflytterne. Det gælder fx Chongqing, der som en af de førende byer i anden bølge af den økonomiske plan tilbyder lettere adgang til byhukou for landboer, der vil flytte til byen, og endda i vidt omfang opfører billige sociale boliger, så tilflytterne kan få adgang til egen bolig, noget der er så godt som umuligt i Beijing, eksempelvis.

Flere kan få byhukou

Den nye urbaniseringsplan taler om godt og vel at fordoble antallet af borgere, som kan udskifte landhukou med byhukou, sådan at 100 millioner kinesere flere end i 2014 har byhukou i 2020. Det er klart en god nyhed for migrantarbejderne, men for det første forventes der stadig i 2020 at være 200 millioner migrantarbejdere uden byhukou, og for det andet rummer planen ikke løsninger til, hvordan velfærden til de 100 millioner flere byboere skal finansieres.

Den største udfordring for migrantarbejderne er dog, at urbaniseringsplanen graduerer byvæksten, og styret bestemmer, hvor det vil være mu-

ligt at opnå byhukou.

I rige vækstbyer som Beijing, Shanghai og Guangzhou vil det ikke vil være muligt at opnå byhukou. I byer på mellem tre og fem millioner indbyggere vil der være „forholdsvis streng kontrol“, i byer med én til tre millioner indbyggere vil kontrollen være slappere, så de vil være „rimeligt åbne“ for nye byboere, i byer under én million indbyggere vil det være „systematisk åbent“, mens det vil være ganske let for landboer at opnå byhukou i mindre byer.

Urbaniseringsplan uden byplanlægning

Den alvorligste mangel ved Urbaniseringsplanen er dog, at den overser, at den økonomiske maskine, som trækker væksten, styres af nogle logikker, som ødelægger byerne.

De alvorlige problemer, som Urbaniseringsplanen nævner – omkring miljømæssige forhold og risiko for social uro – kan ikke løses, med mindre der sker en omstyrtning af de drivende kræfter, og der træffes en beslutning om reelt at gennemføre planlægning af byerne ud fra, hvad der skaber gode, sunde og velfungerende byer for mennesker. Det betyder blandt andet at stille krav til virksomheder og developerne om, hvad der kan bygges hvor og at sørge for at bygge tæt og sammenhængende.

Som en helt central indsats er det vigtigt at få ændret, at embedsmænd og kommuner får gevinster ud af at tilvejebringe det, som forretningsfolk ønsker sig. I stedet burde de opnå gevinster for at skabe gode byer for mennesker. Så længe det er sådan, kan regeringen tale nok så meget om alvorlige problemer. Incitamentet til at løse dem er ikke til stede.

Niels Bjørn er urbanist ph.d. og formand i Tænk tanken URBAN.

Læs også Niels Bjørns artikel i Kina-bladet nr. 63 Efterår 2014: Livet i hutongerne og på 17. etage.

Det nye Beijing er bygget til bilernes størrelse og hastighed, ikke til fodgængere og bylivsoplevelse. (Foto: Niels Bjørn).

Engelsk udgave af roman af nobelpristageren Mo Yan

FROG – HISTORIEN OM EN JORDEMODERS TRÆNGSLER

Romanen om etbarnspolitikens rædsler gør os klogere på kineserne og på menneskelighed.

Af Rikke Agnete Olsen

Dette er en vidunderlig bog, der fortæller en grufuld historie.

Hovedpersonen er jordemoderen Gugu, der egentlig hedder Wan Xin, hvilket betyder hjerte. Der hvor historien foregår, har alle navn efter en legemsdel – det kan være alt fra lever og blære til lilletå. At Gugu kommer til at hedde hjerte er helt symbolsk, for i begyndelsen af sin karriere er hun den lægeligt uddannede fødselslæge, der redder både børn og fødende kvinders liv fra gamle uvidende og overtroiske jordemødres snavsede hænder.

Efter sultens år, da der igen bliver født børn, og det er Maos politik, at menneskemængden er Kinas vigtigste råstof, er det lykkelige tider i hele området. Børnene modtages med glæde. Det andet barn, Gugu bringer til verden, er bogens fortæller, Tadpole, det vil sige haletudse. Han er en slags nevø af hende og følger hende på nært hold, fuld af både beundring og gru. Han er også et af ofrene for hendes virke, der ændrer sig med regeringens politik, fra at hun er den elskede og beundrede bedste fødselslæge, til at hun bliver den frygtede forkæmper for etbarnspolitikken. I den rolle er ingen bedre end Gugu til at finde og opspore ulovligt gravide og derpå gøre kort proces med graviditeten, uanset hvor langt kvinden er henne.

Beboerne i området forstår ikke, hvordan Gugu sådan kan ændre hjerter og totalt acceptere det kommunistiske parti og dets krav. Dog begriber de, at hun lever med et knust hjerte, efter at hendes forlovede, en jagerpilot, er flygtet til Taiwan. Mange prøver med utrolige midler at få mere end ét barn, især da, hvis det første var en pige. Således også Haletudses hustru Renmei, der får landsbyens kvaksalver til med primitive midler at fjerne den spiral, hun er blevet tvunget til at få sat op. Det ved

Haletudse ikke noget om, han arbejder langt borte og er kun sjældent hjemme. Renmei bliver gravid og dør under Gugus tvangsabort på hende.

Således må mange se deres håb om barn nr. 2 forsvinde, og Gugu bliver sammen med sin trofaste hjælper Lille Løve efterhånden lige så hadet og frygtet, som hun før var elsket. Hun bliver også ændret af det arbejde, hun tror på, nemlig at det er godt for Kina at standse befolkningstilvæksten, men alt det blod, hun får på hænderne, gør hende både ulykkelig og afstumpet. Og despotisk.

Det giver sig fx udslag i, at hun får Haletudse gift med Lille Løve, hendes loyale og forlængede arm under rædslerne og i øvrigt temmelig uskøn. Hun og Haletudse kommer dog til at leve en stor del af deres liv fredeligt i Beijing, hvor han har et administrativt arbejde, men da de er midt i 50'erne og vender hjem som pensionister, går det løs igen. De er barnløse, nu vil Lille Løve have et barn, og hun narrer Haletudse til at levere sæd til en rugemor.

Det vil føre alt for vidt at beskrive alle detaljer i denne sag, men den ender for retten med rugemors og Lille Løves kamp om barnet i retssalen. Dommerens salomoniske afgørelse er at give barnet til Lille Løve, der gjorde alt for ikke at skade den lille.

Alt fortælles af Haletudse i breve til en japaner, som han anser for sin læremester litterært, og hans mål er at skrive et drama om Gugu og hendes historie. Det drama ender bogen med.

Under beskrivelsen af alle rædslerne og de forskellige personers reaktioner får vi fortalt om mange svære år i Kinas historie, om kinesiske forhold og menneskers liv og reaktioner fra Folkerepublikkens tidlige år og til nutidens halvkapitalisme. Vi bliver ikke kun klogere på kineserne, men på menneskelighed i det hele taget.

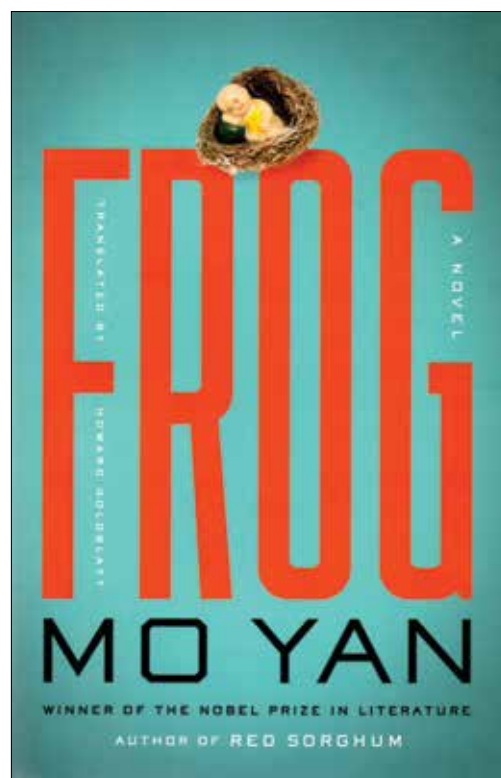
Mo Yan er en stor forfatter, og hans bøger hæver sig højt over de mange

anden- og tredjegerations udlands-kineseres historiske romaner om et land og dets historie og kultur, som de kun kender på anden-tredje hånd.

Mo Yan er kendt og højt anset både i Kina og resten af verden, og han fik fuldt fortjent Nobelprisen i litteratur i 2012. Han skriver let og tilgængeligt om det vanskelige, og sådan er det også i oversættelsen til engelsk ved Howard Goldblatt, der har oversat en lang række af Mo Yans værker.

Læs i Kinabladet nr. 60 Vinter 2013 Jette Mechlenburgs anmeldelse af Hvidløgsballaderne og uddrag af romanens kapitel 1.

Mo Yan: Frog
Oversat til engelsk af Howard Goldblatt.
388 sider. Forlaget Viking (Penguin Group) 2014.

VEJEN TIL FRIHED: ET VISUM TIL SHANGHAI

Kinesisk diplomat sørgede i 1938-1940 for, at tusindvis af Østrigs jøder undgik at havne i tyske kz-lejre. Hans datter vil efter atten års research skrive en bog om faderens redningsaktion.

Af Flemming Poulsen

Republikken Kinas generalkonsul i det tyskbesatte Wien i 1938-1940, Ho Feng Shan, reddede mindst 4000 jøder fra at blive arresteret af tyskerne og sendt i tyske kz-lejre. Det har hans datter, Ho Manli, fundet dokumentation for under 18 års efterforskning, som hun begyndte efter faderens død i 1997. Formålet var at skabe klarhed over den redningsaktion, som faderen gennemførte uden tilladelse fra den kinesiske regering, og uden at han fortalte nogen om den – end ikke hans nærmeste familie vidste noget om hans hjælp til de østrigske jøder.

„Han anså det for noget helt naturligt, at man skulle hjælpe folk i nød. Hans indstilling var, at hvad der var naturligt, var der efter hans mening

ingen grund til at tale om“, har hans datter forklaret.

Det var først efter hans død, at omverdenen lidt efter lidt blev klar over, at han ved at udstede visum til indrejse i Shanghai til alle, der ønskede det, gjorde det muligt for jøder at få den tyske regerings tilladelse til at rejse ud af landet.

Regeringen i Berlin havde meddelt, at alle jøder, der kunne fremvise et visum til indrejse i et andet land, kunne få lov til at rejse ud af Tyskland, Østrig og andre tyskkontrollerede områder. Problemet for jøderne var, at det var svært at finde et land, der var villigt til at tage imod et større antal jødiske flygtninge. Ved en konference i Évian i Frankrig i juli 1938, arrangeret af USA, var kun ét af de 32 deltagende lande, Den Dominikanske Republik, villig til at tage imod et større antal jøder.

Så jøderne måtte åbenbart blive, hvor de var – mange var allerede havnet i de tyske kz-lejre.

Generalkonsulens opfindelse
Men den kinesiske generalkonsul i Wien fandt på en løsning. Han kunne ikke udstede visum til Kina, for den kinesiske regering ønskede ikke at sætte et venskabeligt forhold til Tyskland over styr. Store dele af Kina var besat af japanske soldater, efter at Japan havde invaderet Kina i 1937, men Ho Feng Shan fandt ud af, at hans regering havde opgivet kontrollen med havnebyen Shanghai. Den var nu besat af japanerne. Men den japanske kontrol med byen var lemfældig, der var fri adgang til havnen, der krævedes ikke visum for indrejse.

Så Ho Feng Shan begyndte at udstede visum til Shanghai til alle, der ønskede det. Det rygtedes hurtigt, og der var lange køer foran det kinesiske konsulat i Wien.

En af dem, der stod i kø, var Eric Goldstaub, der efter krigen slog sig ned i Canada. Han fortalte som 89-

årig i november 2011 den canadiske avis National Post om sit møde med Ho Feng Shan i Wien i 1938:

„Når han tænker på det Wien, han engang kendte, og på alle de døre, han bankede forgæves på, og de døre, der blev smækket i lige i synet på ham, slår hans temperament gnister“, skriver journalisten og citerer, hvad Eric Goldstaub fortæller om mødet med Ho Feng Shan:

„Jeg gik hen til alle de fordømte konsulater, der var i Wien dengang, og det var mange, men forgæves. Jeg ønskede at få visa til mine forældre og mine slægtninge. Min familie bestod af tyve personer. Og jeg gik fra det ene forbandede konsulat til det andet“.

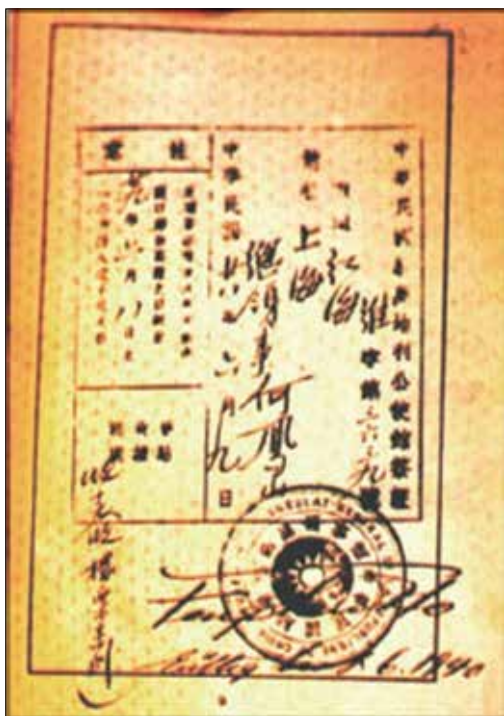
„Hans frugtesløse vandring rundt i distriktet, der husede ambassaderne, endte, da han bankede på det kinesiske generalkonsulats dør“, skriver intervieweren. „Generalkonsulen lukkede selv op. Det var en varm modtagelse, jeg fik, siger Eric Goldstaub. Han sagde, at jeg blot skulle komme igen næste dag med alle passene, så ville han sørge for, at de alle fik et visum til Shanghai. Jeg kunne næsten ikke tro, at jeg havde hørt rigtigt. Det var som et mirakel, hvad han havde sagt, men ganske rigtigt, da jeg kom næste dag med alle familiens pas, sendte han mig væk med visa til Shanghai – og jeg vidste ikke engang, hvor i alverden Kina lå“.

Ho Feng Shans tavshed om redningen af jøderne fortsatte, efter han var gået på pension i 1973 og havde bosat sig hos datteren og sønnen i USA. I hans erindringer, „Mine fyrre år som diplomat“, der udkom i 1990, er der kun nogle få linjer om redningsaktionen. Hans naboer gennem mere end tyve år vidste kun, at han havde været diplomat, og at han var et venligt menneske.

Atten års research

Først efter Ho Feng Shans død som

Visum til Shanghai, udstedt af Ho Feng Shan. (Privatfoto via China Daily).

96-årig i 1997 fik omverdenen kendskab til hans visa-aktiviteter i slutningen af trediverne. Der kom beretninger fra mange dele af verden om hans hjælp til Østrigs forfulgte jøder. I 2000 anerkendte Israel ham som en jødernes redningsmand ved at give ham den højeste israelske hædersbevisning til ikkejøder, „Righteous Among Nations“. Hans navn blev indridset i æresvæggen i Garden of the Righteous Among Nations i Jerusalem med inskriptionen „En kineser, der aldrig vil blive glemt“.

Lige siden faderens død har datteren søgt at få klarlagt enkeltheder om hans redningsaktion. Efter atten års efterforskning fortalte hun i et interview med China Daily den 24. april 2015 om resultatet af de atten års efterforskning.

Hun begyndte sin research på må og få, for der fandtes ingen optegnelser over, hvem der havde fået visum til Shanghai. Hun opsøgte på rejser rundt i verden europæiske jøder, som det var lykkedes at udvandre fra Tyskland og de tyskbesatte lande og områder. Hun søgte i arkiver i USA, Østrig, Tyskland og andre lande efter dokumenter om visa til Shanghai. Efter den anden verdenskrig var der borgerkrig i Kina. Derfor var der ingen dokumenter at finde i kinesiske arkiver.

Ved at notere udstedelsesdato og numre på visa fandt hun frem til, at hendes far har udstedt mindst 4000 Shanghai-visa til østrigske jøder. Hun fik desuden opklaret, at han også har tænkt på jøder i andre lande. Han fortalte sine diplomatkolleger om fidsen med Shanghai-visa. Det medførte ifølge Ho Manli, at mindst 18.000 jøder kunne udvandre fra Europa til Shanghai og andre lande. Et Shanghai-visum gjaldt også som et transitvisum, så mange europæiske jøder endte ikke blot i Shanghai, men også i bl.a. Palæstina, USA og Storbritannien.

Ho Manli havde mange nye oplysninger om faderens hjælp til jøderne, men, siger hun, „når vi efter næsten 70 års forløb skal stykke puslespillet sammen om hans gerning, betyder det, at vi nok aldrig får fars humani-

tære arbejde fuldt belyst“.

Generalkonsulens nærmeste overordnede, ambassadøren i Berlin, gav Ho Feng Shan ordre til ikke at udstede så mange visa til Shanghai, fordi det kunne skade forholdet til Tyskland. Ho Feng Shan svarede, at han blot fulgte sin regerings påbud om at holde „en liberal kurs“, så han fortsatte med at udstede Shanghai-visa til alle, der ønskede det.

Konsulatsbygningen blev en skønne dag beslaglagt af tyskerne med den begrundelse, at dens ejer var jøde. Ho Feng Shan fandt en anden bygning, men hans regering meddelte, at der på grund af krigen mod japanerne ikke var råd til at leje den nye bygning. Ho Feng Shan betalte så huslejen af egne midler.

I 1943 blev han forflyttet til en anden diplomatisk post.

Ingen pension

Da republikken Kinas regering flygtede til Taiwan, efter at Maos kommunistiske parti havde overtaget magten i Beijing, fulgte Ho Feng Shan med. Men han var i unåde hos styret, fordi han havde trodsset ordren til at ophøre med at udstede Shanghai-visa. Han fik en anmærkning i sine papirer, og det var begrundelsen for, at Taiwanstyret nægtede at udbetale den pension, han havde krav på.

Han er begravet i sin fødeby Yiyang i provinsen Hunan.

Bog om Ho Feng Shan

Ho Feng Shan er blevet kaldt „Kinas Schindler“. Det er en henvisning til den verdensberømte amerikanske filminstruktør Steven Spielbergs film om den tyske forretningsmand Oscar Schindler, der reddede 1200 jøder fra de nazistiske kz-lejre ved under den anden verdenskrig at ansætte dem i sine to fabrikker i Polen og Tjekkoslovakiet. Efter krigen fandt man lister med navne på dem, der havde været ansat hos Schindler. Listerne blev grundlaget for en autentisk roman, „Schindlers Ark“, skrevet af den australske forfatter Thomas Keneally i 1982. Romanen var i 1993 grundlaget for Spielbergs film.

Den kinesiske generalkonsuls dat-

ter har bebudet, at hun vil skrive en bog om sin fars redningsaktion. Det er nærliggende at spørge, om bogen vil inspirere en filminstruktør til at lave en film om den kinesiske Schindlers redningsaktion. Spørgsmålet blev berørt af det officielle kinesiske nyhedsbureau Xinhua i 2005. Skurken i en sådan film skulle ikke være det nazistiske Tyskland, men Japan:

„Filmen Schindlers Liste fortæller verden om nazisternes enorme forbrydelser med fortællingen om en tysk forretningsmand, der reddede mere end 1.000 polske jøder fra det nazistiske Holocaust. Mange kinesiske biografgængere spørger nu: Hvornår kan vi forvente at se en mere betydningfuld film af samme type som „Schindlers Liste“, en film, der i dramatisk form kan genfortælle nationens helttemodige kamp mod de japanske aggressorer“? 🇨🇳

Kilder:

China Daily, Xinhua, Wikipedia, Center for Holocaust & Genocide Studies, Yad Vashem, National Post, Holocaust Memorial Trust m.fl.

Generalkonsul Ho Feng Shan, fotograferet i Wien i 1938. (Privatfoto via China Daily).

Feminisme var aldrig et tabuemne, men

„FÆNGSLINGEN AF FEMINISTERNE ÆNDREDE ALT“

Politiet har bidraget til at skabe mere offentlig interesse omkring feminisme i Kina, skriver artiklens forfatter, en af Kinas mest kendte feministiske aktivister.

Af Xiao Meili

Jeg reflekterede ikke særlig meget over det, da politiet i begyndelsen af marts 2015 hentede fem af mine venner, der som jeg tilhører feministaktivisterne, med den begrundelse, at de planlagde en protest imod seksuel forulempelse i offentlige transportmidler i Beijing.

Sådanne arrestationer havde vi alle tidligere været udsat for, og vi blev altid løsladt igen efter nogle få timers afhøring.

Men da mine venner hverken kom hjem samme aften eller dagen efter, blev jeg klar over, at det var anderledes denne gang. Da det var en

kendsgerning, at jeg havde planlagt og deltaget i mange aktiviteter sammen med dem, frygtede jeg, at jeg kunne blive den næste, de gik efter, og at jeg kunne blive tvunget til at „vidne“ mod mine venner. Derfor flygtede jeg fra Beijing og holdt mig skjult.

Arrestationerne udløste på de sociale medier landsomfattende protester og opfordringer fra unge mennesker, især universitetsstuderende. Vi havde ikke forventet, at det internationale samfund ville reagere så kraftigt: menneskeretsorganisationer og vestlige ledere som fx Hillary Clinton gav udtryk for deres fordømmelse. Nationalt og internationalt pres førte til, at mine venner blev løsladt efter en måneds tilbageholdelse. En medvirkende årsag var måske også, at politiet ikke havde haft held til at samle noget konkret anklagemateriale mod dem.

Jeg er vendt tilbage til Beijing, men hændelsen fik mig til at gennemgå mine egne aktiviteter og prøve at finde ud af, om jeg havde truffet de rigtige valg. Da jeg i 1990'erne voksede op i Sichuan provins, var der mange kulturtraditioner og -skikke, som jeg syntes var underlige. Jeg kaldte min mors forældre for „waipo“ og „waigong“ som nærmest svarer til „reservebedstemor“ og „reservebedstefar“, fordi – som man sagde til mig – min fars familie var vigtigst. I skolen stillede mine lærere højere uddannelsesmæssige forventninger til drengene end til pigerne, da de mente, at drengene var kvikkere end pigerne.

I forbindelse med ansøgning om uddannelse var der mange universiteter, der ganske åbenlyst udelukkede piger fra hovedfag som marineingeniør og geologi og sænkede adgangskravene for drenge, som valgte at studere fremmedsprog og mediejournalistik, der traditionelt tiltrækker piger. Jeg så ustandselig stillingsopslag, som

enten udelukkede kvinder eller understregede, at kvindelige ansøgere skulle være høje og se godt ud.

Mange tog denne fastforankrede diskrimination for givet, men det gjorde jeg ikke. Som andetårsstuderende blev jeg interesseret i feminisme og begyndte at læse Simone de Beauvoirs „Det andet køn“ og andre berømte værker om feminisme. Jeg var glad for at se udenlandske film, som viste kvinder, der kæmpede for social retfærdighed og lighed mellem kønnene.

Som en nærsynet, der har fået nye briller, begyndte jeg at se klart, at mange af de ting, jeg undrede mig over i min barn- og ungdom, kunne forklares af feministerne.

I efteråret 2011 mødte jeg Li Tingting, en af de fem arresterede aktivister. Hun havde i mange år kæmpet for kvinders rettigheder, og hun introducerede mig til en kreds af ligesindede kvinder og en helt ny aktivistverden.

Mine venner, de fleste født i 1980'erne og 1990'erne, og jeg selv er veluddannede og havde let ved at finde „pæne“ og „stabile“ job. Vores forældre har altid indprentet os at leve normalt og ikke blande os i ting, der ikke kommer os ved. Men i stedet for at stræbe efter lukrative karrierestillinger, blive gift og få børn, har vi valgt at blive fuldtidsforkæmpere for kvinderettigheder.

I dagens Kina møder kvinder udbredt diskrimination på arbejdsmarkedet – der er mange firmaer, der end ikke vil ansætte kvinder. Sexchikanen er udbredt. Vold i hjemmene er almindeligt forekommende. Ifølge en undersøgelse i 2013, ledet af FN og omfattende mange lande, har mere end 50 pct. af kinesiske mænd udsat deres partnere for fysiske eller seksuelle overgreb.

Nogle venner har rådet os til at fremme vores sag ved gennem „stiltfærdig“ lobbyvirksomhed at påvirke

Artiklens forfatter, Xiao Meili, vandrede i 2013-14 2000 kilometer for at protestere mod seksuelle overgreb på skolebørn. På skiltet står der „Beijing–Guangzhou Dag 112“. (Privatfoto).

Fængslingen af „de fem feminister“

Af Thøger Kersting Christensen

De fem kvindelige aktivister – Wang Man, Zheng Churan, Wu Rongrong, Wei Tingting og Li Tingting – blev anholdt i marts 2014 umiddelbart inden en aktion, der skulle sætte fokus på sexchikanen af kvinder på arbejdsmarkedet.

Det var planen, at aktionsgruppen på Kvindernes Internationale Kampdag ville dele flyers ud i busser og metro i Beijing, men de blev altså anholdt inden, anklaget for at „forstyrre den offentlige orden“, en foreteelse, der kan give op til tre års fængsel i Kina.

Anholdelsen fik international opmærksomhed. Hillary Clinton, der varmer op til præsidentvalget i 2016, kaldte de kinesiske myndigheders adfærd „utilgivelig“ og krævede aktivisterne løsladt omgående.

Efter at have siddet fængslet i 37 dage blev aktivisterne løsladt på prøve. De er dog fortsat under mistanke.

Kommunistpartiet viser udadtil støtte til kvindekampen, og der er ingen tvivl om, at dele af det kommunistiske partiapparat også aktivt arbejder for større lighed imellem kønnene. Opbakningen bliver dog opvejret af et altoverskyggende krav om social kontrol.

En af de fem feminister, Wu Rongrong, var stifter og leder af en feministisk organisation i Hangzhou, Zhejiang provins. Hun meddelte ifølge det amerikanske nyhedsbureau AP kort efter sin løsladelse, at hun på grund af myndighedernes økonomiske sanktioner mod organisationen og dens seks ansatte og 100 frivillige havde været nødt til at opløse organisationen. Politiet havde også forhørt nogle af aktivisterne og beslægtet deres computere og mobiltelefoner og dermed umuliggjort organisationens arbejde.

Der er nu endnu færre muligheder for at tale kvindernes sag“, siger Wu Rongrong.

regeringen eller ved at arbejde for ændringer i forholdene indefra ved at blive ansat af regeringen. Men i et land, hvor regeringen stadig udøver streng kontrol af ideologier, er det sjældent, at de, der er i systemet, har mod til at sige fra.

Mange kvinder før os har brugt den mere imødekommende metode, men det ændrede ikke meget. Der kræves et kraftigt folkeligt pres. Vi kan ikke tillade os at føre en stilfærdig kampagne.

Da folkelige protester og demonstrationer er forbudt, må vi sætte vor lid til en speciel metode – *performancekunst* – for at udfordre sociale forhold. Vi har bragt vores budskab ud på gader og i lokaltog og kæmpet for et sikkert offentligt rum for kvinder.

Den første offentlige performance, jeg var med i, var rettet mod den udbredte vold i hjemmene. Iført brudekjoler oversprøjtet med teaterblod marcherede vi gennem en af Beijings travle indkøbsgader og bar skilte med teksten „kærlighed er ikke en undskyldning for vold“ og opfordrede borgerne til at være på vagt over for vold i hjemmene. Gennem kampagnen „Besæt herretoiletterne“ skabte vi opmærksomhed om et mere jordnært problem: det ulige forhold mellem antallet af offentlige dame- og herretoiletter. Ved en anden aktion barberede vi håret af for at protestere mod diskriminationen ved optagelse til uddannelse.

Sidste år var jeg på en vandretur på næsten 2000 kilometer. Den førte mig gennem 55 byer og skulle skabe opmærksomhed om de mange tilfælde af seksuelle overgreb på børn i Kinas skoler. I stedet for at stramme op på systemerne og straffe krænkerne har regeringen ganske enkelt givet ofrene skylden.

Vores synlighed på gaderne og i medierne ser ud til at have indflydelse på beslutningstagerne. I de senere år har mange universiteter opgivet deres diskriminerende adgangskrav. Det forlyder, at Beijing er ved at bygge nye dametoiletter, og nogle universiteter ombygger toiletter, så der bliver flere dametoiletter. Den øver-

ste lovgivningsmyndighed overvejer en lov om vold i hjemmet.

Vores aktioner har ophidset nogle chauvinister, der har truet og chikaneret os på de sociale medier. Politiet har advaret os mod den dårlige indflydelse fra „fjendtlige kræfter“ i Vesten og er begyndt at aflytte vores telefoner og læse vores mails.

Arrestationen af mine fem venner, som fandt sted i dagene op til Kvindernes Internationale Kampdag, viste, at regeringen var blevet skræmt af en gruppe unge kvinder, fordi de var i stand til at mobilisere et stort netværk af sympatisører. De blev fængslet på sigtelse om „at yppe kiv og skabe uro“, selv om aktionen kun var på planlægningsstadiet, og tidligere aktiviteter var forløbet stille og roligt. Politiet straffede mine venner for at skræmme andre sociale eller politiske aktivister.

Selv om vi for fremtiden må ændre vores strategier for at bringe dem i overensstemmelse med disse strenge forhold, giver vi aldrig op. Det håber vi heller ikke det internationale samfund gør.

Feminisme har aldrig været et tabu i Kina, da vores budskaber stemmer overens med regeringens. Den kalder sig selv for forkæmper for kvinders rettigheder. Men det ændrede sig ved arrestationen af, hvad medierne kaldte „de fem feminister“. På en uventet måde hjalp politiet med til at skabe mere offentlig interesse for feminisme i Kina.

Oversættelse: Else Poulsen

Artiklen har været bragt i New York Times' Op-Ed sektion Sinosphere og er oversat fra „China's Feminist Awakening“. ©New York Times.

Læs også:
Kinabladet nr. 54 Sommer 2012 (side 39) om kvindelige aktivisters toilet-kampagne.

Kinabladet nr. 62 Sommer 2014: „En kinesisk feminists lange march“.

Tættere forbindelse mellem Kina og Europa

HØJHASTIGHEDSTOG I KAMELERNES FODSPOR

Over 25 lande i øst og vest er fælles om to nye Silkeveje – til lands og til havs. Et regionalt samarbejde med EU som forbillede.

Af Clemens Stubbe Østergaard

Silkevejen, som forbandt Kina og Europa fra 130 f.v.t. til 1453, var ikke blot én vej fyldt med kameler, men mange ruter. En del handel gik også over havet mellem fx Quanzhou og Venedig. Ottomannernes kejserrige satte en stopper for det, men i dag er der atter udsigt til tættere forbindelser mellem Kina og Europa.

Det nye fokus for Kinas diplomati og det centrale område i Kinas økonomiske plan for 2016-20 er oprettelsen af to nye Silkeveje: „Silkevejens økonomiske bælte“ til lands og en maritim Silkevej til havs. „Bæltet og Vejen“ (*yi dai yi lu*) kaldes initiativet, og ligesom i sin tid Marshall-planen kan det få verdenshistorisk betydning.

„Yi Dai, Yi Lu“ -initiativet har mange handlingsmål, men centralt står de meget store investeringer i infrastruktur, dvs. motorveje, jernbaner, pipelines, lufthavne, havnefaciliteter og i en „Informations-silkevej“ af optiske kabler. Et stort netværk af trafikkorridorer i alle kompasretninger, men især altså et landbaseret bælte, ofte

med højhastighedstog, som forbinder Kina via Centralasien og Rusland med Europa, og en maritim rute fra Fujian via Malaccastrædet til Indien, Mellemøsten, Østafrika og Athen/Middelhavet.

Andre mål indebærer afstemning af økonomierne i de godt 25 lande, der er direkte involveret, fjernelse af hindringer for handel, investering og industrisamarbejde, fællesskab om valutastabilitet og finansregulering samt øget folk-til-folk kontakt. Det tegner omridset af et regionalt fællesskab med EU som forbillede. Men samtidig bekræfter det de eksisterende kina-centrerede mønstre for handel, investering og infrastruktur og trækker Kina tættere til Asien og over imod Europa.

Fordele for Kina

I lighed med en stor schweizerkniv har Bælte- og Vej-initiativet (BVI) mange anvendelser, både i og udenfor Kina. For det første fremme af asiatisk fællesskab, for det andet udvikling væk fra fattigdom, for det tredje leverer man „offentlige goder“ og får øget blød magt, fjerde gevinst

er vækst i Kinas udkantsområder, og endelig som det femte opnår man en stimulering af økonomien under „den nye normaltilstand“ med lavere vækst. Samt en mulighed for at fremme disse års reformer, ved at kompensere tabere/modstandere af dem med kontrakter. Endelig er der en geopolitisk gevinst for Kina, når verden bliver mere multipolær, den politiske tillid forhåbentlig øges, der vindes venligtsindede havne for den gradvist mere oceangående flåde, og man smyger sig udenom de amerikanske inddæmningsforsøg.

Tendensen til regional samling i (Øst)asien trængte til en genstart, efter at USA og Japan trådte på bremsen i 2010 med USAs militære „drejning til Asien“, fulgt op med den problematiske, del-og-hersk prægede handelsaftale TPP (Trans-Pacific Partnership), som svarer til TTIP for Europa. Præget af hemmeligholdelse, ekskludering og multinationales interesser er de begge. Bæltet og Vejen undgår konfrontation med Japan eller USA, men skaber nye asiatiske institutioner (ofte finansieret af Kina, som har dybe lommer) og tapper det store potentiale i øget samarbejde i Asien.

Ligesom det europæiske fællesskab i sin tid blev boostet af motorvejssystemer og Marshallhjælpen (som til gengæld hjalp på USAs industrielle overkapacitet), så vil det asiatiske fremmes af infrastruktur og Kinas omfattende finansieringsindsats.

Kinas 14 nabolande er i det hele taget særlig vigtige. Ved at støtte deres udvikling, især i Centralasien, kan Kina prøve at sikre, at fattigdom ikke fostrer fundamentalisme. Den kunne brede sig over grænsen og få etnisk konflikt i Xinjiang til at blusse op eller fremme Islamisk Stats forsøg på at udbrede kalifatet til Kina. Et gammelt kinesisk ord siger: „Hvis du vil være rig, så byg en vej“. Og forbedret infrastruktur er en forudsætning for handel, transitafgifter, produktionsop-

Engang var det kameler, der sørgede for varetransport ad Silkevejen mellem øst og vest. Nu søger tog og lastbiler for transport af varer, og nu er det turister, der drager gennem ørkenen på kamelryg, her i nærheden af Dunhuang i Gansu provins. (Foto: Leo Lam via Flickr).

starter, turisme og videre investeringer, som skal til for at løfte de fattige nabolationer.

Som verdens største vareproducent og handelsnation må Kina naturligt være optaget af frihandel, transport, logistik, forbedret kommunikation og sikker transport af ressourcer, især da energi. Ved at investere meget store midler til disse opgaver forsyner Kina samtidig Asien med stærkt savnede „offentlige goder“. De opfylder lidt af det meget store infrastrukturunderskud i Asien, et „hul“, som Asian Development Bank skønner til 800 mia. USD årligt. Kina har evnen – stærk ingeniørkunnen og lang erfaring med vanskelig vej- og jernbanebygning – og finanserne til at gøre det, ikke mindst i sin enorme valutareserve på 4000 milliarder USD. Ved at arbejde med landene langs Silkevejsbæltet kan det vise ansvarlighed og vinde „blød magt“ globalt. Samtidig fremmaner selve navnet Silkevejen til Europa en tusindårig fredelig samhandel mellem landene.

Der er store forskelle mellem provinser i Kina. Det er ikke kun Danmark, der har et „udkantsområdeproblem“. Derfor vender BVI også indad, så mindst 14 provinser og storbyer er involveret. Vækst og beskæftigelse i underprivilegerede grænseprovinser opnås ved at gøre dem til knudepunkter for vej-, bane- og luftforbindelser – og dermed handel med de nabolande, som de grænser op til. Det kan ses som en yderligere udvikling af Kinas „åbne politik“. Især Xinjiang og Kunming vil få gavn af initiativet.

Ekspansiv finanspolitik

Endnu et værktøj i schweizerkniven er virkningen på en kinesisk økonomi, hvor vækstraten af forståelige grunde er faldende – det, der undertiden kaldes „den nye normaltilstand“. Det giver overskydende kapacitet i fx stål, cement, aluminium, værftsindustri mv. BVI kan ses som en ekspansiv finanspolitik, en form for Keynesianisme, men uden at man øger statens gældsætning eller lader seddelpressen køre varm som i Japan og USA. Initiativet er centralt finansieret, og

måske var Beijing også blevet træt af at købe amerikanske statsgældsbeviser og ville hellere bruge valutareservepengene til noget mere fornuftigt. Op mod en tredjedel af BVI-pengene skal faktisk bruges i Kina, de to tredjedele på veje, jernbaner og lufthavne. Det bliver især intercityforbindelser af høj kvalitet, der bygges i de kommende år, og det kan man som kinarejsende glæde sig over.

Der bliver også særlig fokus på de centrale og vestlige regioner, det er „Go West“, som USA engang gjorde det med stort økonomisk udbytte. De bedre forbindelser vil også styrke den meget nødvendige indre migration af arbejdskraft fra landområder til byer.

Nye højhastighedsforbindelser

Den europæiske vinkel startede så tidligt som i 2010 med et tosidigt samarbejde med Bulgarien om en eurasiatisk transportkorridor. Fulgt op i december 2014, da premierminister Li Keqiang mødte 16 central- og østeuropæiske ledere i Beograd. De aftalte samarbejde om „indbyrdes forbundne land- og havforbindelseskorridorer“ mellem Kina og Europa. Havnen i Piræus, hvor det kinesiske containerrederi Cosco ejer to af de tre terminaler, får en nøglerolle. Kina har allerede bygget højhastighedsfor-

bindelsen mellem Istanbul og Ankara, er i gang med Budapest-Beograd og skal snart påbegynde en to døgnshøjhastighedsjernbane mellem Beijing og Moskva. For en stamkunde på den transsibiriske lyder det jo forjættende.

Der kører som bekendt allerede containertog mellem kinesiske og europæiske byer. Man må gå ud fra, at et dansk rederi er i færd med at udvise rettidig omhu. Fra 2011 har fx „Trans-Eurasia Railroad“ forbundet megabyen Chongqing i Sydvestkina med Duisburg og Hamborg fem gange om ugen. Fire millioner HP laptops har det fx haft med til Europa. Fra november 2014 har Deutsche Bahn og Kina kørt containertog mellem den store markedsby Yiwu og Madrid. Disse tog skal dog endnu skifte hjulbredde tre gange undervejs på de 16 dage.

Skiftende sporvidder er dog blandt de mindre problemer og udfordringer, som BVI skal overvinde. Tanken er ny, og den er koblet til den strategiske brug af økonomien overfor Kinas nabolande. De skal helst være tiltrukket af ideen om regionalt samarbejde, og det indebærer bl.a., at regeringer skal overvinde indenrigspolitisk opposition fra fraktioner og „hævdvundne interesser“. Selv derefter kan der være lokal ustabilitet og

To nye silkeveje skal bringe Kina tættere til Europa. (Foto: Xinhua).

Kinesiske højhastighedstog skal sikre hurtig transport af passagerer og varer over land ad den nye Silkevej mellem Kina og Europa. Som eksempel på, hvor hurtigt det vil gå, nævner det kinesiske nyhedsbureau Xinhua, at højhastighedsjernbanen mellem Beijing og Ürümqi, hovedstaden i Det Autonome Område (provins) Xinjiang, vil betyde en transporttid på 16 timer mod nu 41 timer. Billedet viser et højhastighedstog i Ürümqi, der ifølge nyhedsbureauet Xinhua vil blive et trafikalt knudepunkt på den nye Silkevej. (Foto: Wu Zhuang/Xinhua).

Udstilling i Fuzhou, hovedstaden i Fujian provins, den 18. maj 2015 om det 21. århundredes Maritime Silkevej. 1850 virksomheder fra 49 lande og regioner deltog i udstillingen. (Foto og billedtekst: Xinhua/Zhang Guojun).

terrorismeaktiviteter at håndtere. Formentlig skal amerikansk modvilje og så indregnes. Projekterne skal ydermere være rentable – der er ofte tale om lån eller/og private virksomheders investeringer og dermed en bundlinje at holde øje med. Pengene kanaliseres i stort omfang gennem de nye banker og fonde, som Kina har taget initiativ til og pumpet i hundreder af milliarder dollars i, og investeringerne er på kommercielle vilkår.

Den finansielle gulerod

Der er dog ingen tvivl om interessen: op mod 60 lande er interesserede i at blive et „stop“ på Silkevejen er chancen for at tage del i en blomstrende international handel, og der er ofte en meget stor finansiell gulerod. Udsigten til højhastighedsjernbaner er også en stærk attraktion, og Kina har nu bygget over halvdelen af verdens bestand af dem. (Som mange læsere af Kinabladet vil vide, så er det en særdeles behagelig transportform, hvis lige vi ikke har i Danmark).

Der er et gammelt ord, der hedder „Hundene gør, men karavanen drager videre“. Resultatet af det store „Bælte og Vej“-projekt kan på sigt blive et skift i verdens økonomiske tyngdepunkt og komme til at berøre 65 lande og 4,4 milliarder mennesker. Det er usikkert, om Japan kommer til at spille nogen rolle, men det gør heldigvis Europa. 🌐

Clemens Stubbe Østergaard er Senior Research Fellow på Nordisk Institut for Asienstudier.

KINAS ÆLDRE PÅ DANSKE PLEJEHJEM – I KINA

Men problemer med bl.a. kultursammenstød, fordomme og uddannelse skal løses.

Af Mads Vesterager Nielsen

„Jeg er fra firsergenerationen. Vi er den generation, der kommer til at arbejde hele livet“, siger Melody, en kinesisk kvinde i trediveerne, der arbejder i en international virksomhed i Shanghai. „Jeg studerede igennem alle mine unge år. Jeg tog gaokao-eksamen, tog en universitetsuddannelse, fik et job, en mand, en lejlighed, en bil og et barn. Min mand og jeg kommer også til at skulle arbejde for at tage os af vores forældre, når de bliver gamle“.

Den socio-reale virkelighed for Kinas middelklasse er ikke gået tabt på hende.

Det er den heller ikke på fru Xu på 37 og hr. Zhang på 45, der begge er ansat på Shanghais Fudan universitet. „Ved du godt, at vi kun kan få ét barn?“, spørger Zhang, men dette bliver dog hurtigt dementeret af Xu med tilføjelsen: „Der er faktisk mulighed for at få to børn mange steder i Kina“. Jeg nikker blot og lytter videre uden at forklare, at netop etbarnspolitikken er en af de ting, som de fleste perifert kender til i Vesten.

Efter etbarnspolitikens indførelse tog det ikke lang tid for kinakendere i vores ende af verden at foretage et simpelt fremtids-familie-stereotype-overslag og konkludere, at livet ville blive hårdt for det ene barn, der skulle tage sig af sine to forældre.

Og vi er ved at være nået til den tid.

I Danmark er vi bekymrede for, hvordan et regnestykke med et faldende fødselstal, tressergenerationens pension og det efterladte hul på arbejdsmarkedet skal gå op. Ligeledes er kinesiske familier splittet over, hvordan de skal jonglere job, barn og forældre på to personers økonomi – selvfølgelig med den betydelige forskel, at kineserne ikke nyder de samme fordele, som den danske velfærdsmodel tilbyder.

Antallet af kinesere over 60 år sti-

ger og forventes i 2020 at nå 240 millioner, dvs. 15-20 pct. af den samlede befolkning.

Det er der blevet lagt mærke til herhjemme. Efter snak om hvorvidt vi i Danmark ville kunne gøre forretning af vores velfærdsmodel, affødtes ideen om eksport af dansk velfærd til lande som Kina.

Med buzz-sætninger som „eksport af dansk velfærdsteknologi“ og „dansk systemimplementering“ var det imidlertid uklart, hvordan dette skulle fungere i praksis.

Men inden for de sidste fem år er der kommet skub i sagerne, og danske pilotprojekter begynder at skyde frem flere steder i Kina.

I 2010 forsøgte den daværende danske generalkonsul i Chongqing, Hans Halskov, at stable projektet D-Care på benene. Det skulle være et flagskibsprojekt, der kunne vise, hvordan danske virksomheder kunne bidrage med danske værdier og know-how til drift af kinesiske plejehjem. Men der var ikke tilstrækkelig opbakning fra danske virksomheder til at projektet blev realiseret.

Imidlertid er der kommet andre kræfter til.

Personalet uddannet med danske værdier

Flere danske firmaers samarbejde med kinesiske investorer er kommet på banen og begynder nu at blive en realitet.

Professionshøjskolen VIA University College i Aarhus er en af de danske organisationer, der er i gang med at starte et projekt i Kina. VIA University College skal stå for uddannelsen af kinesisk plejehjems personale og etablering af et plejehjem med 105 beboere i Chongqing.

Men hvad karakteriserer de danske værdier, som de kinesiske hjælpere får i deres uddannelse?

Anna Birthe Bach er VIA University Colleges repræsentant i Kina. Hun skal være leder af plejehjemmet i

Chongqing.

„Vi skal sørge for faglig selvtilid og stolthed hos de ansatte samt kvalitetssikring af plejen“, mener Anna Birthe Bach, der er tidligere overlæge. „Arbejdet som ældrehjælper har ikke høj status hos kinesere i dag. Samtidig mener nogle kinesere, at familien ikke kan tage sig af deres ældre, hvis de sender dem på plejehjem. Derfor skal der en generel holdningsændring til, for at både ældre og ansatte kan blive tilfredse med fremtidens kinesiske plejehjem“.

Og det lader til, at denne ændring først skal indføres hos de ansatte.

Dette er fru Xu og hr. Zhang enige i.

„Jeg er ikke bange for plejehjemmenes kvalitet, det er mere kvaliteten af personalet, det drejer sig om“. Ifølge hende har der været historier i kinesiske medier om dårligt ledede statslige plejehjem, og det er disse historier der bidrager til skepsissen.

„Vi kan kun se, hvordan vores bedsteforældre har det, når vi er på besøg. Hvem ved hvad der sker, når vi ikke er der? Hvis de danske plejehjem har gode ansatte, så bliver det også et godt sted at bo“, siger hun.

Anna Birthe Bach understreger, at de basale principper i at drive plejehjem i Kina ikke er så meget anderledes end på et plejehjem herhjemme:

„Vi skal skabe et sted, hvor vi selv ville have lyst til at blive gamle. Hvor de ældre føler sig trygge og hjemme, samtidigt med at det er en velfungerende institution“.

Interessen for denne tilgang viste sig at være stor ved messen „Chinese Senior Services“ i Beijing, hvor flere kinesiske virksomheder spurgte om muligheden for at kunne få deres personale uddannet gennem VIAs program.

Plejehjemmet vil være klar til indflytning af beboere i løbet af 2016, og indtil da skal Anna Birthe Bach formidle salg af uddannelse i Kina.

„Vi kommer ikke til at begynde uddannelse af plejehjemmets persona-

le, før vi kommer nærmere på åbningen, men vi skal fra ca. 1. oktober 2015 sælge uddannelse til en anden kunde. Der vil i vid udstrækning være tale om samme uddannelseskoncept, men tilpasset kundens behov", siger hun.

Samarbejde med en kinesisk storentreprenør

Men VIA University College er som sagt ikke de eneste, der opererer indenfor ældrepleje i Kina.

Danske Diakonhjem har haft en del medieomtale siden 2012, hvor planerne om at indgå samarbejde med kinesiske partnere blev lanceret. Siden har et konkret samarbejde med en kinesisk investor taget form.

I Jinshan, en times kørsel syd for Shanghai, er et plejehjemskompleks med 100 plejeboliger og udviklingspotentialer til 8-900 plejeboliger, der skal danne rammen for projektet, ved at blive opført og går i drift med indflytning af de første plejehjemsbeboere i oktober 2015. Det samlede projekt vil komme til at indeholde seni-

orboliger, plejehjem og et mindre hospiceafsnit, i alt med plads til omkring 8-9.000 beboere.

I Shanghai mødte jeg den danske ledelse fra Danske Diakonhjem, Torben Birkestrøm Madsen, der er General Manager på projektet, og Ulla Lindegaard Hjorth, der er Nursing Manager og ansvarlig for uddannelsen af personalet på plejehjemmet, for at høre nærmere om, hvordan dette projekt er kommet i stand.

Investoren og grundlæggeren af projektet er en storentreprenør ved navn hr. Zhou, der har arbejdet med flere byggeprojekter og vil give noget tilbage til det kinesiske samfund.

„Det tog tid at overbevise hr. Zhou om, at Danske Diakonhjems non-profitkoncept som kerneværdi faktisk kan løbe rundt, ligesom det gør hjemme i Danmark. Men det er han nu, og han er virkelig begejstret“, forklarer Torben Birkestrøm Madsen. Det er efter samme koncept, at plejehjemmet i Jinshan skal drives. Et evt. overskud fra driften skal gå til fælles aktiviteter for beboerne i pleje- og se-

niorboligerne.

Seniorboligprojektet er den 15. maj 2015 blevet officielt udpeget som et „sanatorie for hjemvendte kinesere“ af det kinesiske udenrigsministerium. En prestigøus status, som Jinshan-plejehjemmet kun deler med få andre plejehjem i Kina.

Kristent værdigrundlag

Torben Birkestrøm Madsen forklarer om værdierne bag plejehjemmet:

„Det kristne værdigrundlag er det samme som hjemme i Danmark. Det enkelte menneske er unikt og værdifuldt, og vi vil sørge for respektfuld behandling, omsorg, respektfuld omgang i hverdagen og ligeværdighed mellem beboere og ansatte“.

De Danske Diakonhjem lægger derfor også stor vægt på uddannelsen af personalet og har allerede haft job-samtaler til besættelse af de første 30-40 hjælperjob på plejehjemmet.

Da jeg spørger, om det bliver en udfordring at oversætte værdier på tværs af sprog og kulturelle normer, svarer Ulla Lindegaard Hjorth:

Danske Diakonhjem er ved at indrette et plejehjem i denne bygning i Jinshan syd for Shanghai. Det er en del af et plejehjemskompleks med foreløbig 100 plejeboliger. (Foto Danske Diakonhjem).

Professionshøjskolen VIA University College i Århus er ved at få indrettet et plejehjem i denne bygning i Chongqing. Hjemmet skal have plads til 105 beboere. (Foto VIA University College).

„Når vi gennem tolk spørger, om de er omstillingsparate, så ved de ikke, hvad de skal svare“.

Torben Birkestrøm Madsen tilføjer, at det kun var en af ca. hundrede ansøgere, der selv tilkendegav, at hun ønskede at lære og bruge de danske værdier. „Så det skal vi arbejde med stort fokus på“.

Det er planen, at de første hundrede beboere skal flytte ind til oktober 2015.

For dyrt for mange ældre

Med den laveste betaling pr. måned på 7.100 yuan (7.810 kr.) er plejehjemmet forbeholdt middelklassen og de mere velstillede kinesere.

„Det eneste der kan være lidt ærgerligt, er, at det ikke er et tilbud til den brede befolkning, men det håber jeg kommer på længere sigt“, siger Ulla Lindegaard Hjorth.

Det er også for dyrt for fru Xu og hr. Zhang.

Da jeg viser brochurer fra Jinshan-plejehjemmet og forklarer om de to plejehjem, svarer Zhang: „Selvfølgelig ville jeg gerne bo der, men det er alt for dyrt, det er ikke for os *laobai-xing* (normale befolkning). Med min månedlige pension og min søns løn ville vi stadig ikke have råd“.

De er dog begge overbeviste om, at de skal på plejehjem, når de bliver gamle.

„Min bedstemor ville ikke på plejehjem, men vi fik hende overtalt til at prøve alligevel. Efter en måned ville hun hjem igen, da hun mente, at det var bedre, at familien tog sig af sine egne. I modsætning til hende tager jeg på plejehjem, fordi jeg tænker på mine børn, ikke på mig selv“, siger fru Xu.

Men måske er det blevet billigere til den tid, så jeg kan komme på et lige så godt plejehjem (som VIA og Danske Diakonhjem, red.). Eller måske har regeringen gjort det nemmere og billigere i fremtiden“.

Danske plejehjems opgaver

Jeg spørger Melody, om det ikke ville lette fremtidens pres på hende og hendes mand, hvis de ikke skulle tænke på at passe forældrene i hver-

dagen. Hun vil tilsyneladende ikke svare direkte på dette spørgsmål:

„Der burde komme en udmelding fra regeringen, så ville det blive mere accepteret“, slutter hun.

Denne problematik kommer den kinesiske regering til at håndtere i fremtiden, og hvis den vælger en løsning, der indebærer plejehjem for den bredere befolkning, er det muligt, at de vil kigge mod first-movers som VIA University College og Danske Diakonhjem.

Men inden da skal de danske plejehjem tackle kultursammenstød, formomme, uddannelse af ansatte og sikre kvaliteten af plejen.

Der er dog stadig mulighed for at Melody, Xu og Zhang kommer til at få deres alderdom på et kinesisk plejehjem – baseret på et dansk værdigrundlag.

Mads Vesterager Nielsen er bachelorstuderende på Københavns Universitet og Fudan Universitet i Shanghai.

Højere levealder, flere ældre

Af Mads Vesterager Nielsen

Ifølge FN's Department of Economic and Social Affairs, Population Division vil antallet af kinesere over 65 år tredobles mellem 2000 og 2050. Det anslås at denne del af befolkningen vil tælle omkring 330 millioner i 2050, hvilket da vil udgøre ca. en fjerdedel af befolkningen.

Kinas samlede befolkningsantal forventes samtidigt at falde efter 2030, hvilket forklarer den store andel, de ældre vil udgøre af befolkningen i 2050. I 2010 var bare 8 pct. af befolkningen over 65 år, og samtidigt med at denne befolkningsgruppe vil vokse, så forekommer det såkaldte 4-2-1 familiemønsterfænomen allerede hyppigt i Kina i dag. Altså familiemønsteret, hvor et enebarn fra forældre, der også er enebørn, kan være nødsaget til at skulle forsørge sine forældre og bedsteforældre, når disse går på pension.

Samtidigt stiger den gennemsnitlige forventede levealder stadig i Kina, hvilken i 2013 lå på 75 år ifølge the World Health Organization. Dette fordeler sig på en forventet levealder på 74 år for mænd og 77 år for kvinder.

Den kinesiske regering skønner, at etbarnspolitikken mellem implementeringen i 1979 frem til i dag har forårsaget 400 millioner færre fødsler i Kina.

Ifølge FN's Department of Economic and Social Affairs, Population Division vil en afskaffelse af etbarnspolitikken ikke forårsage store ændringer i den nuværende demografiske udvikling. Denne skønner dog, at antallet af familier med to børn vil stige de næste 30 år. Dette vil dog ikke forårsage en mærkbar udligning, da befolkningsandelen over 65 år først vil falde efter 2060.

„ONKEL XI“ – EN MODERNE KINESISK LEDERTYPE

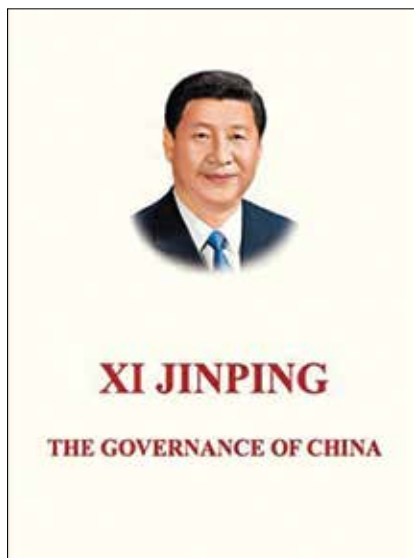
Xi Jinping har iværksat et felttog mod korrupte partimedlemmer og arbejder på at konsolidere sin magt. Spørgsmålet er, om tigrene før eller siden vil bide igen.

Af Thøger Kersting Christensen

I sommeren 2013, knap otte måneder efter at Xi Jinping overtog posten som generalsekretær for Kinas Kommunistiske Parti, mødte han sin nok vigtigste kollega, præsident Barack Obama, ved et bilateralt topmøde i Californien.

Et af pressebillederne fra mødet viste Xi Jinping og Barack Obama afslappede og jakkeløse slentrende på en amerikansk græsplæne. I hænderne på kinesiske internetbrugere blev billedet hurtigt tilføjet en scene fra Peter Plys, hvor de to verdensledere til forveksling mindede om Peter Plys og Tigerdyret: Obama som det ranglede tigerdyr og Xi, der ganske vist er høj efter kinesiske standarder, som den plumpe, godmodige bjørn. Der skulle dog ikke gå længe, før det top-

Xi Jinpings bogdebut, „The Governance of China“, blev udgivet på otte sprog på et kinesisk forlag. Bogen indeholder bl.a. præsidentens taler om den kinesiske drøm, bekæmpelse af korruption og fremme af kinesisk kultur.

tunede kinesiske censurapparat gik i gang, og her halvvejs i 2015 er der ikke mange, der sammenligner Xi Jinping med noget plysdyr.

Ny ledelsesstil

Siden sin opstigning til partiets øverste ledelse har den så godt som ukendte Xi Jinping vist sig at være en handlekraftig og autoritær leder, der har kastet sig ud i ideologiske stramninger, aktivistisk udenrigspolitik og en altomsiggribende antikorrupsionskampagne med lige stor entusiasme.

De eneste tigre, der nu bliver omtalt i forbindelse med præsidenten, er de højtstående kadrer, der indtil videre er faldet som en del af den interne oprydning i partiet: sikkerheds-tsaren og petroleumsbaronen Zhou Yongkang, viceformand for den magtfulde Centrale Militærkommission Xu Caihou, og den tidligere borgmester i megabyen Chongqing, Bo Xilai, for blot at nævne de højest profilerede. Xi Jinping har derudover indsat sig selv som formand for en række udvalg, der ikke blot styrer militære og økonomiske anliggender, men også beskæftiger sig med internetkontrol, indenrigssikkerhed og det juridiske system.

I en kinesisk kontekst, hvor politik siden Deng Xiaoping har været præget af kollektivt lederskab, er der sket en hidtil uset centralisering af den politiske magt. Hvor den forrige administration var kendetegnet ved tæt parløb imellem præsident Hu Jintao og premierminister Wen Jiabao, snakker man nu bare om „Xi-administrationen“, og præsidentens nr. 2, Li Keqiang, er blevet kørt ud i en mere perifer stilling.

Født rød

I det kinesiske politiske system er kadrenes muligheder for at fremme deres karriere officielt kun begrænset af deres evner. Alligevel har det vist

sig, at de såkaldte „prinser“, efterkommere af Kinas første revolutionære, har ekstra gode forudsætninger for at klatre helt til tops. Xi Jinping kan igennem sin far, Xi Zhongxun, propagandaminister i Folkerepublikens første år og senere manden bag det første frimarkedsekspertiment i Shenzhen, regne sig blandt dette røde aristokrati.

Xi blev født i 1953 i Beijing i privilegerede omgivelser, men fik, som så mange andre familiemedlemmer til højtrangerede partimedlemmer, problemer under kulturrevolutionen.

Da Xi Zhongxun blev smidt i fængsel som medlem af en „anti-partiklike“, blev hans 16-årige søn sendt på landet i Shaanxi for at lære af bønderne. Her blev han i seks år. Ifølge den officielle udlægning er det i denne periode, at lederen Xi Jinping bliver formet af hårdt arbejde i marken og kolde nætter i en stenhule. I 1975 forlader han provinsen som lokal partisekretær, og efter endt uddannelse ved topuniversitetet Tsinghua i Beijing stiger Xi Jinping hurtigt i graderne som partimand i provinserne Hebei (1982), Fujian (1985), Zhejiang (2002) og Shanghai (2007), inden han bliver en del af Politbureauets Stående Udvalg i 2009 og altså ved konsensus i de højeste lag af kommunistpartiet valgt som partiets generalsekretær i 2012. Året efter kunne han også føje den mere symbolske stilling som Kinas præsident til sit cv.

Udrensning eller oprydning?

På trods af Xi-familiens revolutionære stamtræ har mange vestlige eksperter vurderet præsidentens politiske position som svag. Xi Jinping er den første leder, der ikke er blevet udpeget direkte af Deng Xiaoping, og de ledende kadrers valg af ham er ikke nødvendigvis et kompliment. En svag leder er nemmere at manipulere.

Det er dog meget muligt, at en del

partispidser nu forbander deres valg, imens partiets Centralkommission For Disciplinær Inspektion strammer nettet omkring dem. Xi Jinping har begivet sig ud på et felttog mod korrupsion i partiet af hidtil uset omfang og samtidig implementeret udvalgte maoistiske teknikker som tvungen offentlig selvkritik. Kampagnen er nået helt til tops. Zhou Yongkang var Xis kollega i Det Stående Udvalg og en af Kinas mægtigste mænd indtil 2012. Kritikere har hævdet, at kampagnen mestendels er en intern magtkamp (indtil videre er ingen „prinser“ blevet ramt), hvor Xi Jinping er i gang med at nedbryde Shanghai-fraktionen omkring den tidligere præsident Jiang Zemin og Hu Jintaos magtbase, der udspringer af kadrer med forbindelse til Kommunistisk Ungdomsforbund. Mange tror dog også, at præsidenten reelt ser korrupsion som kommunistpartiets mest graverende problem og har sat sig for at ændre det, koste hvad det koste vil. Formentlig danner en blanding af begge motiver baggrund.

„Onkel Xi“

Uanset hvad, har kampagnen rystet hele Kinas politiske sfære. Et heftigt stigende antal selvmord blandt bureaukrater og et voksende antal stedfortrædere i CNPC, Kinas Nationale Petroleumskorporation, hvis ledere dagligt forsvinder i hænderne på partiets disciplinære inspektion, taler for sig selv.

Alt tyder dog på, at den omsiggribende kampagne er ekstremt populær blandt almindelige kinesere. I en undersøgelse fra slutningen af 2014, foretaget af Harvard Kennedy School's Ash Center for Democratic Governance and Innovation, topper den kinesiske præsident listen over mest afholdte ledere for næsen af både Putin og Obama. Xi Jinpings afsky for de samfundsundergravende tendenser, der er fulgt i kølvandet på den økonomiske udvikling – vulgær nyrigdom, åndelig udmagring og løbsk korrupsion – deles med et betragteligt antal kinesere. Lokale provinspolitikere, hvis luksuriøse livsstil dagligt har været til frit skue for den

almindelige borger, har ført til en udbredt mistro til de lokale partiinstitutioner.

Xi Jinping samler også folkelig opbakning omkring sin mere insisterende udenrigspolitik, hvor administrationen har bestræbt sig på at etablere et nyt magtforhold i Stillehavsregionen med Kina i en central rolle. Dette er faldet i god jord blandt nationalistiske strømninger i befolkningen, der hepper på en mere stålsat attitude overfor Kinas naboer og er trætte af at skulle finde sig i amerikansk indblanding i den kinesiske baghave.

Sidst, men ikke mindst, har Onkel Xi også opnået popularitet blandt den almindelige befolkning igennem en mere folkelig fremtoning, end man så hos træmanden Hu Jintao. Blandt andet er præsidentens samlede taler udgivet både i bogform og som mobilapp.

I december 2013 spadserede Xi Jinping mageligt ind i en beskeden restaurant i det vestlige Beijing og bestilte et par *baozi* (dampede boller med kød). Siden hen har restauranten nærmest opnået status af pilgrimssted for valfartende Xi-fans, der rejser langt for at bestille en „Xi menu“. Restaurantens ledelse så sig nødsaget til at fjerne bordet, hvor præsidenten sad, af frygt for, at gæsterne ville komme op at slås om pladsen.

Den vestlige presse har været hurtig til at udråbe tilbagekomsten af maoistisk kult omkring præsident Xi, men det er en populistisk overdriivelse. Trods alt har Barack Obama også udgivet flere selvbiografier og blev i 2008 set som en frelser i store dele af et Europa, der havde fået nok af Bush's politik. Snarere har Xi vist sig som en moderne, mediebevist ledertype, der har brudt med den kinesiske tradition for magtfulde mænd, der nyder anonymiteten i den kollektive ledelse, og er i stedet trådt ud i rampelyset.

Skrøbelige analyser

I 1982 udgav Benjamin Hoff en bog om daoisten Peter Plys. På trods af den fysiske lighed med plysbjørnen er det ikke i daoismen, Xi Jinping finder sin ledelsesinspiration. Han har

nærmere vendt sig mod Han Feizis legalistiske filosofi om centraliseret magt og streng lovgivning, der skal holde regeringsapparatet og befolkningen under kontrol.

Som så meget andet når det kommer til kinesisk politik, er den vestlige debat mest af alt karakteriseret ved mangel på konkret viden. Nogle analytikere påpeger, at præsidenten i sin kampagne har brændt broer og overtrådt uskrevne regler, der har muliggjort et kup udført af forsmåede partimedlemmer eller militæret. Andre mener, at han ved sin hårde ledelsesstil vil kunne gennemføre nødvendige reformer, samle partiet og samtidig nyde befolkningens gunst.

Hvor meget befolkningens gunst i sidste ende tæller, er tvivlsomt. Bo Xilai var en af de mest afholdte politikere i Kina og faldt alligevel fra magtens tinder med et brag. Måske vil tigrene på et tidspunkt vende sig mod jægeren. Indtil da kan man som udenforstående blot gisne om, hvilket skind Xi har i kikkerten til næste gang.

To jakkeløse præsidenter på afslappet spadseretur på Barack Obamas feriested i Californien. (Foto: Lan Hongguang/Xinhua)

„En japanvenlig forræder“

KINESISK KUNSTNER STRANDET I JAPAN

Karikaturtegneren „Rebel Pepper“ er i unåde hos den kinesiske regering og frygtede for at blive arresteret i Beijings lufthavn, hvis han vendte hjem efter et besøg i Japan. Så han blev i Japan.

Af Flemming Poulsen

„Den politiske karikaturtegner kendt som Rebel Pepper beder ydmygt om finansiel hjælp fra jer. Jeg skammer mig over, at jeg på denne måde må bede om hjælp fra alle, men der er virkelig ikke nogen bedre måde at gøre det på“.

Denne appel bragte Rebel Pepper, hvis borgerlige navn er Wang Liming, på sin Twitter-profil den 12. maj 2015. Han er en af Kinas bedst kendte karikaturtegnere og meget populær hos dem, der glæder sig over hans satiriske udfald mod det kommunistiske styre. Han har ifølge egne opgivelser over 800.000 venner på to kinesiske sociale medier.

Han og hans familie har levet af

Wang Liming med kunstnernavnet Rebel Pepper med et stykke rød peber i munden. På kinesisk bruges ordene „rød peber“ i hans kunstnernavn. (Foto fra kunstnerens Twitter-profil via Hongkong Economic Journal).

indtægterne fra en netbutik, *Rebel Pepper's Little Shop*, som han indrettede sammen med en ven på landets største butiksplatform, Taobao. Butikken solgte japanske varer til kinesiske forbrugere.

I maj 2014 tog han sammen med sin kone på en kombineret ferie- og forretningsrejse til Japan. Hans forretningspartner oplyste, at netbutikken, hvis der ikke skete noget uforudset, ville give parret en indtægt på 50.000 renminbi (53.000 kr.) om måneden.

„Det var et betragteligt beløb. Jeg kunne have en behagelig tilværelse, jeg kunne se, at målet med „finansiel frihed“ nærmede sig“, har han senere forklaret.

Men i Japan skete der noget uforudset. I et interview med den amerikanske avis *Christian Science Monitor* i maj 2015 har han forklaret, hvad der skete, efter at han var kommet til Japan.

I juli 2014 blev hans konti i de to sociale medier pludselig lukket uden forklaring. En uge senere lukkede Taobao hans butik uden forklaring. Formentlig har butiksplatformen fået ordre fra oven til at lukke butikken.

Det blev værre endnu. Kort tid efter, den 18. august 2014, bragte det kommunistiske partis hovedorgan, *Renminribo* („Folkets Dagblad“) på en sektion for debatindlæg en artikel, hvis forfatter beskyldte Wang Liming for forræderi ved i japanske medier at have offentliggjort artikler med et projapansk indhold. Forfatteren til indlægget i den kommunistiske avis opfordrede myndighederne til at tage Rebel Pepper „under behandling i henhold til loven. Han bør ikke have lov til at sige, hvad han har lyst til, for det forvirrer folk“.

Artiklen blev samme dag bragt i adskillige mediers netudgaver.

Til den amerikanske avis siger Wang Liming, at formålet med artiklen i det kommunistiske hovedorgan

var at skræmme ham. „Det var et klart signal fra regeringen om, at hvis jeg vendte tilbage til Kina, ville jeg ikke have nogen netbutik, jeg ville ikke kunne tjene penge, ingen frihed til at arbejde, og jeg ville blive straffet“.

Han besluttede derfor at blive i Japan. Men han havde ikke ret til at få arbejde her. Han var på „kulturel udveksling“ og fik status som gæstevindskabsmand. Parret fik en billig lejlighed på et universitet, og Wang Liming solgte af og til en tegning til et japansk magasin, men det var ikke nok til, at de kunne leve af det. Da hans opsparing var brugt, anbefalede en ven, at han kunne lave en indsamling på internettet.

Rebel Pepper begyndte i 2009 at

Rebel Pepper om Deng Xiaoping

Kinabladet bragte i nr. 64 Vinter 2014 en Rebel Pepper karikatur. Den var en hilsen til Kinas store reformator Deng Xiaoping, der ville være fyldt 110 år den 22. august 2014.

Tegningen er en hentydning til Deng Xiaopings berømte ord om, at det er lige meget, om en kat er sort eller hvid, bare den fanger mus. Rebel Peppers sorte kat sætter militæret ind mod demonstranterne på Den Himmelske Freds Plads i juni 1989, den hvide kat hylder pengedyrkelsen, der efter Rebel Peppers opfattelse var et resultat af Dengs Xiaopings økonomiske reformer.

lægge sine satiriske tegninger ud på de sociale medier til fri afbenyttelse. Da hans karikaturer var indlæg i den politiske debat, gik de ud over det kommunistiske parti, så han måtte et par gange stå til regnskab for sin kritik af partiet. I 2013 blev han forhørt af sikkerhedspolitiet, fordi han havde offentliggjort en karikaturtegning, der havde som motto: „En person, én stemme kan ændre Kina“, men han fik lov at gå, uden at der skete ham noget. I 2013 blev han anholdt med den begrundelse, at han på sin blog havde skrevet noget, som myndighederne sagde var „et rygte“. Regeringen havde netop gjort „rygtespredning“ på de sociale medier til noget strafbart. Rebel Pepper fik dog lov at gå uden at blive draget til ansvar for „rygtespredning“.

Wang Liming havde i begyndelsen af sit ophold i Japan offentliggjort artikler, der gav et positivt indtryk af Japan som et turistland og skildrede japanerne som et høfligt folkefærd. Rebel Peppers forklaring på konflikten med den kinesiske regering er, at den længe har ønsket at skride ind over for hans satiriske udfald mod det kommunistiske parti, men ikke har fundet et brugbart argument for at standse hans arbejde som karikaturtegner. Den positive holdning til Japan var efter Wang Limings opfattelse blot et påskud til at standse hans politiske satiretegninger. Den kinesiske regering var især, ifølge Wang Liming, fortørnet over en karikaturtegning, han lagde ud på de sociale medier den 17. august 2014. Det var en satire over en demonstration i Hongkong, der støttede regeringen i Beijing i en konflikt med demokratiske bevægelser, der kritiserede Beijings indgreb i det kommende valg af en ny leder af regeringen i Hongkong. Ifølge Rebel Pepper var demonstranterne indforskrevet fra fastlandet, og i Hongkong gjorde de knæfald for regeringen i Beijing.

„Lige nu kan jeg kun gætte på, at højtstående partimedlemmer har gennemgået mine karikaturtegninger og har besluttet, at tiden var inde til at stille mig til regnskab“, siger Wang Liming til Christian Science Monitor.

„Det har folk højt oppe fortalt“.

Wang Liming har på en af de sociale medier skrevet, at medejereren af netbutikken har opfordret ham til ikke mere at offentliggøre regeringskritiske tegninger, da det kunne få regeringen til at lukke hans konti, og det ville medføre, at butikken måtte lukke.

Den opfordring medførte, at Red Pepper pålagde sig selv selvcensur. „Jeg læste ikke mere nyheder af frygt for, at jeg kunne blive så rasende, at jeg måtte gribe pennen igen. Jeg ønskede blot at skrive noget om sjove og interessante begivenheder i Japan“.

„Men nu ved jeg, at selvcensur ikke kan bringe mig tilbage. Mit langsigtede mål er nu at udstille sandheden om partiet og regeringen. Når re-

geringen siger, at jeg er en statsfjende, kan jeg jo sige hvad jeg har lyst til. Jeg har ikke noget at tabe“.

Han afviser, at han er en fjende af staten. „Jeg begyndte at lave karikaturtegninger, fordi det interesserede mig, og jeg havde slet ikke forestillet mig, at de ville interessere så mange mennesker. Men det kommunistiske ledere har ingen humoristisk sans. De foregiver at være guder, der ikke kan gøre noget forkert“.

Anholdelserne af regeringskritiske personer foregår anderledes end før:

„Før ville politiet sende et brev til de pågældende for at advare dem mod at fortsætte deres kritiske aktiviteter. Nu bliver der ikke sendt et advarende brev. Folk forsvinder bare“.

Karikaturtegningen, der fik regeringen i Beijing til at beskylte Rebel Pepper for at være en japanvenlig forræder af Kina. Karikaturen har dog ikke noget med Japan at gøre. Den bygger på en demonstration i Hongkong til fordel for regeringen i Beijing. Rebel Pepper viser på plakaterne, som de knælende demonstranter holder, at de i virkeligheden var fastlandskinesere, der var sendt til Hongkong for at optræde som tilhængere af det kommunistiske styre. Kvinden, der er med til at bære portrættet af Mao, siger: „Vis hongkongerne, hvad patriotisme og sammenlægning med Kina betyder“.

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF THØGER KERSTING CHRISTENSEN

ri chang – hverdag

Røgfri Beijing

Mandag den 1. juni 2015 måtte beijingerne skodde deres sidste smøg, da Kinas hidtil mest ambitiøse anti-rygelov trådte i kraft i landets hovedstad. Nu er det fuldstændig forbudt at nyde et stykke tobak i samtlige kontorer, shoppingcentre, restauranter, barer og lufthavne. Flere offentlige pladser som parker samt områderne udenfor børnehaver og hospitaler er inkluderet i det nye forbud. Institutioner eller forretninger, der ser stort på forbuddet, risikerer bøder på op til 10.000 yuan (10.800 kr.), hvorimod privatpersoner kan se frem til en bøde på 200 yuan, hvis man ikke kan styre trangen.

Myndighederne står dog overfor en

stor udfordring i at skulle håndhæve forbuddet iblandt en storrygende befolkning, og China National Corporation, der producerer en tredjedel af verdens cigaretter, kæmper selvfølgelig med næb og klør for at få omstødt forbuddet. Lige som så meget andet i Kina topper landet verdenslisterne, hvad angår rygning, med ca. 264 millioner mandlige rygere ifølge CNN.

Kvindelige rygere har hidtil været underrepræsenteret, men er nu det hurtigst voksende segment af nye rygere. Fire millioner af rygerne skulle bo i Beijing, og med priser helt ned til 5 yuan (5,40 kr.) for en pakke cigaretter er rygning ikke nogen dyr vane. Cigaretterne er også blevet fast social valuta.

Det er ikke første gang, myndighederne prøver at få befolkningen til at kvitte den dårlige vane. Sidste forsøg var i 2008, hvor det blev forbudt at ryge i lufthavnene, og rygekabinerne blev lukket med stor fanfare. Inden længe blev kabinerne dog diskret genåbnet, og de rejsende kunne pulse videre som før.

Golf nyt mål i kampen mod korrupsion

Golf har i Kina (som i Vesten) altid været betragtet som et rigmandsspil, et dekadent tidsfordriv, som kun sterrige forretningsmænd og korrupte politikere har haft tid og penge til at forlyste sig med. Af den grund blev sporten også ulovliggjort under Mao Zedong – et forbud, der aldrig formelt er blevet ophævet. Loven blev ligesom så mange andre ortodokse kommunistiske forbud dog i praksis slækket i 80'erne, da de økonomiske reformer begyndte at tage fart.

Golfbanerne fik i kraft af sportens popularitet blandt eliten lov til at skyde frem, først i det mere liberale syd. Men med Xi Jinping bag roret er forbuddet endnu engang håndhævet, og de fleste af Kinas over 600 golfbaner er blevet „midlertidigt“ lukket.

Golf er blevet et rendyrket tegn på de nyriges dekadence, da golfbanerne optager store dele af Kinas meget sparsomme agerbrugsjord. Bønder bliver jaget fra deres jord uden nævneværdig kompensation, og enorme mængder vand kræves, hvilket bliver pumpet fra tørkeramte Nordkinas dyrebare depoter. Da banerne teknisk set er ulovlige, er de også et let mål i den løbende antikorrupsionskampagne. Byggerier kan simpelthen ikke gå i gang, før penge skifter hænder under bordet.

Den mere og mere trængte internationale golfsport, der har oplevet en dalende interesse i USA nogenlunde tilsvarende Tiger Woods moralske glidebane, står nu over for en krise. Håbet var, at nyrige kinesere ville sørge for at revitalisere sporten, men forbuddet har sammen med klapjagten på korrupte bureaukrater tvunget hele Kinas ekstravagante underholdningsbranche på knæ – fra kasinoerne i Macau til fastlandets golfbaner.

Hongkongs demonstrationsiver opbrugt

Hvert år den 4. juni flokkes tusindvis af hongkongere på gaden for at mindes ofrene fra demokratibevægelsen på Den Himmelske Freds Plads, der i 1989 på voldelig vis blev ryddet af Folket Befrielseshær.

Samtidig med, at der blev indført et omfattende forbud mod rygning i Beijing, indledte regeringen en kampagne mod rygning. På de sociale medier blev uddelt tre billeder med en letforståelig besked til rygerne. Borgerne skulle stemme om, hvilket billede de foretrak.

Illustration: China Association on Tobacco Control. Oversættelse: Thøger Kersting Christensen

Forbudt

Jeg har noget imod det

Stop venligst

I 2014 på 25-året for hændelsen mødte over en halv million demonstranter op. I 2015 mødtes kun godt en tiendedel, 50.000, for at gå turen fra Victoria Park og til lokalregeringens hovedkvarter ved Admiralty, det selv samme sted, som udgjorde centrum for de udstrakte protester i 2014 mod Beijings kontrol over Hongkongs kommende valgprocedurer. Tusindvis af protesterende, som søgte mere medbestemmelse i den politiske proces frem til valget til områdets øverste leder i 2017, blokerede det finansielle centrum i månedsvis, dog uden konkrete indrømmelser fra lokalregeringen.

Det kunne tyde på, at hongkongernes demonstrationslyst er blevet opfyldt for denne gang, selv om mange troede, at bevægelsen ville få ny vind i sejlene, efter at det beijingstøttede forslag om en valgbar komite på 1200 beijingloyale blev nedstemt i Det Lovgivende Råd (Legislative Council) den 18. juni 2015.

Steak fra Maos tid

Endnu en kinesisk madskandale af groteske proportioner har fundet vej til de vestlige medier. Kinesiske fødevaremyndigheder har konfiskeret mere end 100.000 tons gammelt kød ved optrevlingen af en smuglering. Noget af kødet var mere end 40 år gammelt. Politimanden fra Hunan, der fandt 800 tons gammelt kød i en lagerhal, var efter udsagn lige ved at kaste op, da han fik døren til lageret op. Meget af kødet havde været optøet og nedkølet ad flere omgange.

Smuglerbanderne har efter sigende fået smuglet varerne fra Brasilien og USA ind i Kina igennem Hongkong og Vietnam. Den samlede værdi af kødet er på omkring tre milliarder yuan (3,3 mia. kr.).

For at spare på transportudgifterne blev kødet transporteret igennem landet i almindelige lastbiler i stedet for afkølede varevogne. Myndighederne har arresteret 20 personer i den landsdækkende aktion.

Den Forbudte By i Beijing har 15 mio. besøgende om året. Det slider for meget på den populære turistattraktion, så nu begrænses antallet af besøgende. (Foto: Xinhua).

Den Forbudte By endnu mere eksklusiv

En af Kinas største kulturskatte og turistattraktioner, Paladsmuseet i Beijing, også kendt som Den Forbudte By, begrænser for første gang antallet af besøgende per dag. Paladset, som i sin første version blev opført i 1420 under Ming-dynastiet, har de sidste tre år haft mere end 15 millioner besøgende om året.

Visse kinesiske turisternes dårlige opførsel og kulturskattens skrøbelighed taget i betragtning har man nu besluttet at begrænse de daglige antal besøgende til beskedne 80.000. Derudover har frygten for gentagelser af masseulykker, som bl.a. førte til, at 36 mennesker mistede livet i Shanghai under sidste nytårsfejring, skærpet nødvendigheden af kontrol med store menneskemængder.

Som en del af de nye foranstaltninger vil der også blive iværksat et pilotprojekt, der skal sørge for, at samtlige besøgende bliver registreret ved eget navn. Det tegner ikke godt for de betragtelige køer, der allerede dominerer indgangspartiet til det gamle palads.

Den Forbudte By blev med sine 9.999 rum, der dækker 74 hektar, formelt optaget på Unescos verdensarvsliste i 1987. Traditionelt har an-

tallet af besøgende ikke udgjort et problem.

Som kejserlig residens var udlændinge og pøbelen forment adgang med dertilhørende dødsstraf, hvis man alligevel skulle tage chancen.

Paladsmuseet åbnede for offentligheden i 1925. Den Forbudte By har indtil nu overlevet Ming- og Qing-dynastiernes fald, borgerkrigen, den japanske invasion og kulturrevolutionen, hvor Zhou Enlai udstationerede et kompagni soldater for at beskytte stedet fra hærgende rødgardister.

shenghuo – tilværelse

生活

丹 中 协 会

ARRANGEMENTER

Dansk-Kinesisk Forening indbyder medlemmer og øvrige interesserede til foredrag. Følg os på Facebook og LinkedIn. Foreningens nyhedsbrev mailes direkte ud til medlemmerne.

Mandag den 5. oktober 2015

Udenrigs- og sikkerhedspolitik under Xi Jinping

Foredrag af adjunkt Camilla Tenna Nørup Sørensen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet.

Kinesisk udenrigs- og sikkerhedspolitik udvikler sig i disse år på uforudsigelig og modsætningsfyldt vis. Der spores under Xi Jinping intensiverede bestræbelser på at fremsætte en ny kinesisk udenrigs- og sikkerhedspolitik strategi, der mere direkte – og mere selvsikkert – viser, hvordan Beijing kan håndtere de nye udfordringer og muligheder, som landet står overfor i det internationale system, og dermed udfylde Kinas stormagtsrolle.

Med udgangspunkt i en karakteristik af Kina i det internationale system i dag og de ændrede internationale og indenrigspolitiske betingelser præsenteres en grundig analyse af udviklingen i kinesisk udenrigs- og sikkerhedspolitik under Xi Jinping med særlig fokus på at forstå drivkræfterne bag nye kinesiske politikker og initiativer.

Onsdag den 28. oktober 2015

Nationalmuseets Kinasamling

Seniorforsker Joan Hornby vil vise rundt i museets kinesiske rum og fortælle om de udstillede genstande, der blandt andet illustrerer den tidlige danske kinahandel, kejsertidens samfund, religion og dagligdag i det gamle Kina.

Af praktiske grunde kan der kun deltage højst 25 deltagere, som kan tilmelde sig på sekretariatet@dansk-kinesisk.dk efter princippet først til mølle.

Bemærk mødested: Nationalmuseet, Forhallen, Ny Vestergade 10, kl.15.

Tirsdag den 17. november 2015

Kinesisk klimakampagne

Foredrag af Nikolaj Blicheldt, ekstern lektor i Kinastudier på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet.

Kina satser stort på grøn energi og er samtidig verdens største udleder af drivhusgasser. Klimaforandringer er blevet et vigtigt tema i kinesisk og international politik. Men hvordan ser borgerne i Kinas storbyer på klimaforandringer? På baggrund af feltarbejde i et boligkvarter i Hangzhou, hvor der siden 2010 har været gennemført en klimakampagne på græsrodsniveau, præsenteres en særlig tilgang til klimaktivisme udviklet i et tilsyneladende umage partnerskab af unge lokale embedsfolk og pensionerede beboere.

Mandag den 7. december 2015

Kinesisk journalistuddannelse

Foredrag af Laura Dombernowsky, ph.d.-studerende i Kinastudier på Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet. Kina har etableret professionelle institutioner og styrket uddannelsen af professionelle. Laura Dombernowsky tager udgangspunkt i uddannelsen af kinesiske journalister og præsenterer forskellige fortolkninger af professionelle standarder og værdier i kinesisk journalistik. Ambitionen om at uddanne journaliststuderende til at blive ansvarlige professionelle, som er loyale over for partilinjen og forpligtet til at varetage nationale interesser, kommer i konflikt med målet om at forbedre kinesiske mediers troværdighed og tiltrække publikum hjemme og i udlandet.

Hvor intet andet er anført, afholdes møderne kl. 19,30 i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads 13, 1700 København V (i gården bagved Café Mandela). Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 40 kr.